

Хеджування процентного ризику

Актив чи пасив слід оцінити як **чутливий до зміни процентної ставки** за таких умов:

- дата перегляду плаваючої процентної ставки належить до чітко визначеного часового інтервалу;
- строк погашення настає в цьому інтервалі;
- термін проміжної або часткової виплати основної суми належить до чітко визначеного часового інтервалу;
- протягом визначеного часового інтервалу прогнозується зміна базової процентної ставки (нею може бути, наприклад, облікова ставка центрального банку), яка береться за основу ціноутворення активів чи зобов'язань.

До **нечутливих активів та зобов'язань** відносять такі видатки та доходи, які не залежать від зміни ринкових процентних ставок протягом визначеного часового інтервалу.

GAP – різниця (розрив) між величиною чутливих активів (ЧА) та величиною чутливих зобов'язань (ЧЗ) у грошовому виразі:

$$\text{GAP} = \text{ЧА} - \text{ЧЗ}. \quad (1)$$

$$\text{Коефіцієнт GAP} = \text{Чутливі активи} / \text{Чутливі зобов'язання}. \quad (2)$$

$$\text{Індекс процентного ризику} = \text{Кумулятивний GAP} / \text{Працюючі активи} \times 100. \quad (3)$$

РОЗРАХУНОК ПРОЦЕНТНОГО РИЗИКУ ДЛЯ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ, тис. грн

Стаття балансу	Строки повернення						Усього
	до запитання	до 1 місяця	1—3 місяці	3—6 місяців	6—12 місяців	понад 1 рік	
1. Грошові кошти	1471						1471
2. Коррахунок у НБУ	4042						4042
3. Державні цінні папери							0
4. Цінні папери на продаж	838						838
5. Кошти в банках України	17 067						17 067
6. Кошти в іноземних банках	66 341						66 341
7. Кредити юридичних осіб	155	439	4845	8147	3388	15 996	32 969
8. Кредити фізичних осіб		109	177	3	3187	51	3527
9. Дебіторська заборгованість		557	508	1034	3044		5142
10. Цінні папери на інвестиції		1838	1838				3676
11. Основні засоби						15 369	15 369
12. Інші активи		15			1	1835	1851
Усього активів	89 914	2957	7367	9184	9620	33 251	152 293
1. Заборгованість перед НБУ							0
2. Заборгованість перед бюджетом							0
3. Заборгованість перед банками України	2						2
4. Заборгованість перед іноземними банками	88	6781					67 869
5. Заборгованість перед юридичними особами	6629	3540	992			6	11 167
6. Заборгованість перед фізичними особами	1495	2747	2150	1197	6714	9	14 312
7. Цінні папери власного боргу	1046	609	96	194	436		2381
8. Кредиторська заборгованість	7685	2 694	1838		38	571	12 826
9. Інші пасиви	84	19	1322				1425
Усього зобов'язань	17 029	77 390	6 398	1391	7194	580	109 982
GAP	72 885	-74 433	969	7793	2426	32 671	42 311
Коефіцієнт GAP (чутливі активи / чутливі зобов'язання)	5,3	0	1,2	6,6	1,3	57,3	не менше 1
Кумулятивний GAP	5,3	5,3	6,5	13,1	14,4	71,7	72,7

**ГРУПУВАННЯ АКТИВІВ І ПАСИВІВ БАНКУ ЗА ПЕРІОДАМИ
ПЕРЕОЦІНЮВАННЯ**

Показник	Періоди						Усього
	до запитання	до 1 місяця	1—3 місяці	3—6 місяців	6 місяців — 1 рік.	понад 1 рік	
Чутливі активи	30	120	304	390	100	80	1024
Чутливі пасиви	35	105	200	450	98	120	1008
GAP	-5	15	104	-60	2	-40	16
Кумулятивний GAP	-5	10	114	54	56	16	32
Індекс процентного ризичу	0,49	0,98	11,1	5,27	5,46	1,56	3,1